

VI АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону?

1) Буџет Републике Србије – предложени закон имаће позитиван утицај на буџет Републике Србије.

Наведена решења у закону ће утицати на приређиваче игара на срећу којих у овом тренутку има укупно 87 и то: 65 приређивача посебних игара на срећу на аутоматима, 20 приређивача игара на срећу – клађење, као и 2 (два) приређивача посебних игара на срећу у играчницама. Уколико се Државна лутрија Србије у оквиру своје пословне политике определи за приређивање игара на срећу путем средстава електронске комуникације и она ће бити обухваћена директним утицајем законских решења.

Решења која су предложена у закону омогућавају ефикаснију контролу како са аспекта потпуног обухвата обима промета од игара на срећу, тако и потпуну идентификацију свих простора у којима се врши приређивање, као и тачном броју аутомата односно уплатно-исплатних места по сваком простору где се приређују посебне игре на срећу. Ове чињенице обезбеђују реализацију принципа лојалне конкуренције за легалне приређиваче с једне стране, а са друге стране контролном органу – Пореској управи омогућавају знатно бржу идентификацију нелегалне опреме на којој се врши приређивање игара на срећу, односно идентификацију физичке локације за нелегално приређивање, а самим тим ефикаснију примену својих законских овлашћења која се огледају у спречавању нелегалног приређивања. На овај начин се отклања основна замерка страних инвеститора у овој области, а која се односила на постојање нелојалне конкуренције, односно нелегалног тржишта у овој области.

Један од кључних контролних механизма је увођење лабораторије која је овлашћена од стране министра финансија да утврђује испуњеност услова информационих система за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и посебних игара на срећу – клађење код приређивача. Наведена лабораторија у поступку провере испуњености информационих и техничких карактеристика опреме за приређивање игара на срећу, а пре свега аутомата, треба да онемогући, уз остале елементе електронског надзора, приређивање игара на срећу на било којој врсти опреме која омогућава "двоструко" вођење књига, односно да обезбеди приређивање игара на срећу на опреми која је повезана са Пореском управом у реалном времену и омогућава читавање стварног промета, независно да ли је од приређивања игара на срећу на аутоматима, клађењу или on-line играма.

Очекује се да Република Србија оствари приходе од игара на срећу преко средстава електронских комуникација. Уз потпуну либерализацију тржишта, одређено је да приређивач плаћа две накнаде: накнаду за добијено одобрење за приређивање игара на срећу преко средстава електронских комуникација у висини од 2.500 евра месечно у динарској противвредности и накнаду за приређивање игара на срећу преко средстава електронских комуникација месечно у висини од 15% на основицу за клађење преко средстава електронских комуникација, односно 5% за остале игре преко електронских комуникација, на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што накнада не може бити мања од 7.500 евра месечно у динарској противвредности, што у пракси није могло да се примени због непостојања

електронског надзора којим би могло да се контролише приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације као и да се врши наплата у прописаном релативном износу од промета, зашта се овим изменама и допунама стварају неопходни услови.

Приређивачи посебних игара на срећу на аутоматима имају обавезу да на износ оствареног промета преко 18.000 евра, плаћају накнаду у висини од 10%. Месечне накнаде за приређивање посебних игара на аутоматима и посебних игара на срећу-клађење предвиђено је да се плаћају у износу од 5% на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што не могу бити мање од динарске противвредности 35 евра по аутомату, односно 15% на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што не могу бити мање од динарске противвредности 500 евра по уплатно-исплатном месту. Повећање прихода у буџету Републике Србије очекује се перманентним електронским надзором и увидом у промет приређивача, односно увидом у све примљене уплате и извршене исплате чија разлика представља основицу за плаћање стварних накнада док је до сада промет био достављан од стране приређивача у писаној и електронској форми, које Управа није могла перманентно да контролише.

Такође, уочен је драстичан пад прихода законским решењима из 2011. године која се односе на наградне игре у роби и услугама, тако да се очекује да ће повећањем броја наградних игара у роби и услугама у току календарске године као и повећањем дужине трајања истих доћи до знатног повећања прихода у буџету Републике Србије по овом основу.

2. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Предложени Закон неће неповољно утицати на пословање приређивача игара на срећу, а евентуалне промене у њиховој пословној политици, по нашем мишљењу, неће битно угрозити интересе грађана, с обзиром да се ради о специфичној привредној делатности са еластичном тражњом. Предложена законска решења за пренос података су сагледана са аспекта приређивача, тако да већина њих поседује информационе системе преко којих ће преносити тражене податке на сервер Управе, чиме су евентуални трошкови сведени на минимум. Када је реч о трошковима спровођења овог закона код грађана, не постоји ниједан додатни трошак већ се институтима друштвене одговорности приређивача појачавају разноразни аспекти заштите учесника у игри.

Прелиминарном анализом која је сачињена за потребе израде овог закона утврђено је да од укупног броја аутомата 20.400, 87,55% су аутомати који у себи садрже уграђене компоненте електронског надзора, а 2.900 аутомата или 12,45% су аутомати који по години производње, односно технолошком нивоу не садрже уграђене компоненте прописане овим законом, а у циљу омогућавања електронског надзора. Од анализираних 20 приређивача игара на срећу – клађење сви приређивачи поседују информационе системе који скоро у потпуности задовољавају захтеве које дефинише електронски надзор. Што се тиче on line игара на срећу у овом тренутку је 6 приређивача у поступку

сертификације од којих су 2 у завршној фази. Наведене чињенице указују да је увођење законске обавезе поседовања опреме која задовољава критеријуме електронског надзора у суштини више уподобљавање регулаторног оквира са постојећим стањем јер приређивачи пратећи захтеве тржишта као и промене у технологији у овој области већ поседују опрему која задовољава наведене критеријуме, па самим тим се не може говорити о великим трошковима индустрије игара на срећу у циљу уподобљавања са циљевима из овог закона.

Трошкови ће настати по основу успостављања VPN конекције између сервера приређивача и сервера Пореске управе, чија процена оквирно износи од 60.000-100.000 динара на годишњем нивоу по приређивачу.

3. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће створити?

С обзиром да предложеним Законом о изменама и допунама Закона о играма на срећу нису предвиђени трошкови за буџет Републике Србије, а наведене измене обезбедиће равномернији прилив средстава у буџет Републике, уз тенденцију континуираног раста, док су трошкови приређивача занемарљиви у односу на позитивне ефекте уређења тржишта игара на срећу.

Предложеним изменама и допунама Закона о играма на срећу, раст прихода по основу накнада за посебне игре на срећу у 2015. години процењује се на 18,27% у односу на приход буџета Републике Србије у 2014. години или изражено у динарима процењени раст у 2015. години у односу на 2014. годину је за око 673.000.000,00 динара, док се пуни ефекти са тенденцијом раста очекују у 2016. години по сукцесивној имплементацији предложених законских решења у којима је дат рок за усклађивање за приређиваче посебних игара на срећу – клађење од шест месеци и посебних игара на срећу на аутоматима рок од годину дана.

Што се тиче класичних игара на срећу ограничено је присуство комисије чији је обавезни члан из Управе, на класичне игре које се одвијају у директном ТВ преносу и на тај начин је дата могућност Државној лутрији Србије за увођење нових врста класичних игара на срећу, као и осавремењавање њиховог приређивања у технолошком смислу, чиме су створени услови за успешније пословање Државне лутрије Србије, а самим тим и повећање прихода буџета Републике Србије од накнада за класичне игре на срећу за 2015. годину око 5% у односу на приходе у текућој години, или повећање од око 85.000.000,00 динара.

Процена је да произвођачи сами врше перманентно замену аутомата са старијом технологијом, аутоматима са новијом технологијом у циљу одржавања тржишне конкурентности, те примена овог закона не представља административни трошак у смислу императивне набавке аутомата са новијом технологијом, већ је то пре свега економски интерес приређивача игара на срећу на аутоматима.

4. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Предложени Закон има стимулативан ефекат када је у питању стварање нових привредних субјеката, уређењем тржишта игара на срећу чиме се стварају повољнији сигурнији услови за улагање капитала, посебно страног, као и услови за пословање приређивача игара на срећу, повећаће се њихов број и квалитет, а то значи и тржишна конкуренција.

Наиме, потенцијални страни инвеститори су указивали да је један од разлога за низак ниво инвестирања у овој области одсуство савременог регулаторног оквира који се базира пре свега на електронском надзору и у том смислу је један од услова за инвестирање у области индустрије игара на срећу, било иновирање постојећег нормативног оквира који је препознатљив или врло сличан решењима у свету у овој области, а који ствара стабилно и предвидиво правно окружење. У том смислу предложена решења, поред већ дефинисаног електронског надзора у области игара на срећу путем средстава електронске комуникације уведена су и за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и за приређивање посебних игара на срећу – клађење, чиме се стварају равноправни услови за пословање.

Такође, омогућава се и другим привредним субјектима који испуњавају законом прописане услове да приређују игре на срећу преко средстава електронске комуникације, што неминовно води ка осавремењавању и проширењу понуде на тржишту игара на срећу.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

С обзиром да су овим предлогом закона предвиђене измене већ постојећих техничких и технолошких решења које олакшавају примену истих у пракси, уз минималне трошкове, није ни постојала потреба да се заинтересоване стране изјашњавају.

6. Које ће се мере приликом примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

Пореска управа као орган у саставу Министарства финансија предузеће све мере и активности у оквиру својих надлежности, у циљу правилне примене Закона у целини. Такође, током 2014. године успостављена је боља сарадња са представницима Министарства унутрашњих послова, која ће применом ових измена бити унапређења у циљу сузбијања сиве зоне приређивања игара на срећу и стварања услова за одговорно приређивање игара на срећу, као и потпуно спречавање неовлашћеног организовања игара на срећу.

Сет активности који прати имплементацију овог закона обухвата како мере организационог карактера, мере непосредног надзора – теренске контроле приређивача игара на срећу, медијску кампању од стране Министарства финансија и Пореске управе, тако и постављање одговарајућег капацитета овлашћене лабораторије, заједно са нормативним делом који се састоји од израде и доношења подзаконских аката. У том

смислу министарство је прерасподелом унутрашњих ресурса у оквиру секретаријата министарства дефинисало извршиоце који ће пратити рад на имплементацији овог закона, Пореска управа је такође интерном прерасподелом ресурса ојачала капацитет надлежне организационе јединице – Сектора за мењачке и девизне послове и игре на срећу. У овом тренутку 17 нацрта подзаконских аката су израђени, а биће донети одмах након усвајања закона, односно у року од месец дана од дана усвајања закона (или краћем од месец дана). Пореска управа ће у оквиру активности на сузбијању сиве економије у области игара на срећу и појачаног надзора над применом Закона о играма на срећу наставити са континуираним активностима које су започеле у августу 2014. године и у непромењеној динамици спроводити контролу до почетка 2016. године. Пореска управа ће са ПР службом Министарства финансија спровести медијску кампању како према приређивачима игара на срећу тако и према грађанима у циљу упознавања са основним решењима из овог закона.